

Врховниот суд на Република Северна Македонија, на Општата седница со која претседаваше Претседателот на Врховниот суд на Република Северна Македонија одржана на 04.02.2025 година, согласно член 37 став 1, алинеја 1 од Законот за судовите („Службен весник на РМ“ бр. 58/06, 35/08, 150/10, 83/18 и 198/18 и „Службен весник на РСМ“ бр.96/19), член 63 став 1 и член 65 став 1 од Деловникот за работа на Врховниот суд на Република Северна Македонија, одлучувајќи по Иницијативата за утврдување на начелно правно мислење, поднесена од адвокат Ристо Новаковски од Адвокатско друштво Гоџо, Кичеец & Новаковски од Охрид, го усвои следниот:

ЗАКЛУЧОК

Иницијативата за утврдување начелно правно мислење поднесена од адвокат Ристо Новаковски од Адвокатско друштво „Гоџо, Кичеец и Новаковски,“ од Охрид, заведена под СУ-03.бр.582/24 од 10.09.2024 година, **НЕ СЕ УСВОЈУВА.**

Образложение

Согласно член 37 став 1 алинеја 1 од Законот за судовите („Службен весник на РМ“ бр.58/06, 35/08, 150/10, 83/18 и 198/18 и „Службен весник на РСМ“ бр.96/19), Општата седница на Врховниот суд на Република Северна Македонија на ден 04.02.2025 година, расправаше по иницијативата за утврдување начелно правно мислење, поднесено од Ристо Новаковски, адвокат од Адвокатско друштво Гоџо, Кичеец & Новаковски од Охрид, заведена под Су-03.бр.582/24 од 10.09.2024 година.

Во конкретниот случај, подносителот со иницијативата предлага Врховниот суд на Република Северна Македонија да донесе начелно правно мислење по правното прашање:

„Повторување на судска постапка во која е донесено конечно решение со кое е преиначено првостепено решение: Дали исклучива одлука носи второстепениот суд или истиот може да отстапи да одлуката ја донесе првостепениот суд?“

Во иницијативата подносителот образложува дека во текот на 2012 година по барање за повторување на пресуда на Апелациониот суд Битола

ГЖ.бр.1268/09, Основниот суд Охрид водел расправа и донел решение кое Апелациониот суд Битола во 2013 година го укинал бидејќи оценил дека Основниот суд Охрид не бил надлежен, па и го задолжил предметот да го достави до Апелациониот суд Битола на одлучување. Понатаму, наведува дека во текот на 2014 година странка и замешувач во постапката поднеле предлог за повторување на пресудата ГЖ.бр.1268/09 со прилог соодветни докази, како и дека Основниот суд Охрид по одржана расправа и прибирање на сите докази од двете страни предметот го доставил на одлучување до Апелациониот суд Битола, меѓутоа Апелациониот суд Битола со писмо го вратил предметот во Основен суд Охрид и го задолжил да постапи. Смета дека не е јасно, ниту со закон не е утврдено како постапува првостепениот суд, дали како првостепен суд или во име на Апелационен суд. Кон иницијативата приложува судски одлуки донесени по предлози за повторување поднесени во рамки на ист предмет каде второстепениот суд ја преиначил првостепената пресуда од причина што оценил дека првостепениот суд погрешно го применил материјалното право.

Поради наведеното подносителот на иницијативата смета дека постои различна примена на законот кога е поднесено барање за повторување на постапката за правосилна пресуда каде повисокиот суд ја преиначил пресудата на понискиот суд. Ова бидејќи во една правна ситуација повисокиот суд изрично бара одлуката за повторување да ја носи повисокиот суд, а во друга правна ситуација препушта (и тоа со писмо) одлука да носи понискиот суд, па предлага Општата седница да утврди начелно правно мислење.

Во член 37 став 1 алинеја 1 од Законот за судовите е определено дека Врховниот суд на Република Северна Македонија на Општа седница утврдува начелни ставови и начелни правни мислења по прашања од значење за обезбедување на единството со примената на законите од страна на судовите во рок од три месеци, но не подолго од шест месеци по сопствена иницијатива или по иницијатива на претседател на суд или по иницијатива на седниците на судиите или судските оддели од судовите или по иницијатива на адвокати и ги објавува на веб страницата на Врховниот суд на Република Македонија.

Во конкретниот случај, од содржината на доставените одлуки од страна на подносителот, произлегува дека станува збор за одлуки донесени од ист второстепен суд и во рамки на ист предмет, односно станува збор за конкретен предмет, а подносителот на иницијативата во суштина бара толкување на одредбата од член 399 од Законот за парничната постапка, па во случајов не се исполнети претпоставките за Општата седница да ја прифати иницијативата за утврдување на начелно правно мислење од значење за обезбедување на единство во примената на законите. Ова, меѓу другото, од причина што, видно и

Во смисла на погореизложеното, Општата седница на Врховниот суд на Република Северна Македонија, оцени дека во конкретниот случај не се исполнети законските услови од членот 37 став 1 алинеја 1 од Законот за судовите, па донесе Заклучок со кој иницијативата за утврдување на начелно правно мислење поднесена од адвокат Ристо Новакоски од Адвокатско друштво „Гоцо, Кичеец и Новаковски,, од Охрид, заведена под СУ-03.бр.582/24 од 10.09.2024 година, не се усвојува.